

dr hab. Bartosz Hunger prof. ASP
Instytut Architektury Wnętrz
Wydział Sztuk Projektowych
Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

***Rewitalizacja terenów przemysłowych i ich rola w przestrzeni publicznej miasta na przykładzie obiektów związanych z obsługą komunikacji.
Projekt koncepcyjny adaptacji dawnej Zajezdni Tramwajowej Brus w Łodzi.***

promotor: dr hab. Piotr Szwiec, prof. UAP
autor: mgr Aleksandra Antoszczyk

Sporządzona na zlecenie Rady Wydziału Architektury i Wzornictwa
Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu
W przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki
projektowe

Zlecniodawca recenzji

Uczelnia: Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Wydział Architektury i Wzornictwa.
Pismo z dnia 17 września 2021 r. informujące o powołaniu mojej osoby uchwałą z dnia 26-11-2018 roku podjętą przez Radę Wydziału Architektury i Wzornictwa Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu na recenzenta rozprawy doktorskiej mgr Aleksandry Antoszczyk

Do zlecenia została dołączona dokumentacja złożona przez doktoranta:

1. Wymagane w postępowaniu doktorskim, dokumenty i informacje. Całość materiału przekazana została również, w formie zapisu na nośniku CD
2. Dorobek artystyczny i projektowy w formie portfolio - 78 stron
3. Rozprawa doktorska – całość - 180 stron
4. Rozprawa doktorska – dzieło projektowe
5. Wykaz dorobku
6. Życiorys

Dane doktoranta

Aleksandra Antoszczyk jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz, kierunku Architektura Wnętrz. Studia magisterskie zakończyła dyplomem we wrześniu 2015 roku. W 2019 r. ukończyła Studia Doktoranckie na Uniwersytecie Artystycznym im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu. Pracę zawodową rozpoczęła podczas praktyk studenckich w 2012 roku w firmie projektowej BB Projekt, ul. Brukowa 20 w Łodzi. W latach 2013 – 2015 pracowała w Agencji Reklamowo Artystycznej – Woojt, ul. Stasia 2 w Łodzi, jako grafik i projektant. W 2015 roku pracowała w firmie MCKB Sp. z o.o., ul. Rogowska 3 w Łodzi, jako asystent koordynatora projektu i architekt wnętrz. Od 2017 roku jest projektantem ekspozycji w firmie Leroy Merlin Polska Sp. z o. o., ul. Karskiego 5 w Łodzi. Prowadzi również indywidualną działalność projektową dla prywatnych inwestorów w zakresie architektury wnętrz mieszkalnych.

Dorobek twórczy, dydaktyczny i organizacyjny

Wszystkie informacje na temat swoich dokonań i działalności doktorantka zawarła w wydrukowanym tomie nazwanym „Dorobek artystyczny i projektowy” o charakterze portfolio i oddzielnie dołączonym wykazie dorobku

Portfolio podzielone jest na:

- Projekty koncepcyjne – 6 pozycji
- Projekty realizowane – 17 pozycji
- Projekty dla wybranych stref we wnętrzach – ekspozycje – 18 pozycji
- Działania w przestrzeni – 3 pozycje

Przedstawiony w portfolio dorobek projektowy to dość bogata ilościowo kompilacja własnych inicjatyw twórczych z działaniami na rzecz firm, w których doktorantka podjęła zatrudnienie w zakresie głównie obejmującym projektowanie wnętrz. Przyjętą drogę rozwoju i doskonalenia umiejętności oraz kompetencji w zakresie ukończonego kierunku studiów można uznać za typową, w pozytywnym tego słowa znaczeniu, dla większości absolwentów.

Wskazane przykłady rozwiązań koncepcyjnych świadczą o szerokim spektrum zainteresowań oraz ambicjach realizacji dużych i złożonych problemowo tematów takich jak wnętrza teatru muzycznego czy rewitalizacji dużego obiektu historycznego z wprowadzaniem nowych funkcji, czego konsekwencją jest podjęty zakres rozprawy doktorskiej. Trudno jednak młodej projektantce zdobywać doświadczenie zawodowe w oparciu spektakularne zlecenia, dlatego doceniam metodę „małych kroków” po przez realizację projektów dotyczących newralgicznych miejsc przestrzeni mieszkalnych takich jak łazienki i kuchnie, w których kondensuje się wiele problemów funkcjonalnych, estetycznych, materiałowych i technologicznych. Przedstawione

liczne przykłady rozwiązań prezentują wyrównany poziom i świadczą o umiejętnościach rozwiązywania problemów w różnych uwarunkowaniach przestrzennych oraz stylistycznych ze świadomym wykorzystaniem materiałów wykończeniowych często narzuconych odgórnie zgodnie z interesem firmy bądź klienta. Działając w warunkach dość wyraźnych, zewnętrznych ograniczeń twórczych udało się w niektórych przypadkach stworzyć rozwiązania oryginalne, pokazujące własny temperament twórczy i preferencje stylistyczne. Dotyczy to przede wszystkim miejsc z użyciem naturalnych materiałów jak cegła i drewno oraz prób nadawania przestrzeni „loftowego” charakteru.

Ciekawym, choć skromnym, punktem w dorobku Pani Aleksandry Antoszczyk są działania plastyczne w przestrzeniach otwartych takie jak projekty pt. „Wiatr” i żywej tkaniny pt. „Z lasów, pól i łąk”. Ukazują wrażliwość twórczą, która może być sporym potencjałem, obecnie jeszcze nie w pełni wykorzystanym” w dalszych aktywnościach projektowych.

Przedstawiony dorobek twórczy (dydaktycznego i organizacyjnego się nie doszukałem) to aż 60 pozytywnie ocenionych przeze mnie pozycji świadczących o szerokich, ale jasno ukierunkowanych zainteresowaniach doktorantki. Przejawia się w nich sylwetka zdolnego, pracowitego człowieka gotowego do dalszych wyzwań.

Ocena rozprawy doktorskiej

Praca doktorska pt. *„Rewitalizacja terenów przemysłowych i ich rola w przestrzeni publicznej miasta na przykładzie obiektów związanych z obsługą komunikacji. Projekt koncepcyjny adaptacji dawnej Zajezdni Tramwajowej Brus w Łodzi.”* to 180 stronicowy, ilustrowany zdjęciami i rysunkami (198 pozycji) tom opracowany na podstawie wielu źródeł. Składa się z wstępu oraz wprowadzenia a następnie z zasadniczej treści podzielonej na 6 rozdziałów:

- Rola przestrzeni publicznej w mieście
- Partycypacja społeczna, jako istotny element rewitalizacji
- Rewitalizacja – analiza sytuacji i rozwiązań istniejących w miastach w Polsce i za granicą
- Historia łódzkiej linii tramwajowej
- Projektowanie przestrzeni w kontekście tożsamości miejsca
- Projekt koncepcyjny dawnej Zajezdni Tramwajowej Brus w Łodzi

Całość zakończona jest podsumowaniem zawierającym - wnioski i efekty oraz uzupełniona o streszczenie, abstrakt, wykaz ilustracji i bibliografię.

Przedstawione w pracy rozdziały o charakterze badawczo – analitycznym można uznać za bardzo udane, ciekawe, przejrzyste w odbiorze, dobrze zakomponowane. Autorka porusza w nich bardzo istotny aktualnie problem, jak właściwie prowadzić procesy rewitalizacyjne. Problem szczególnie ważny dla miast przemysłowych takich jak Łódź zwłaszcza z punktu widzenia ich mieszkańców, do których sama się zalicza (zresztą tak samo jak piszący te słowa), co w pełni uzasadnia właściwość wyboru tematu. Wartość dziedzictwa w postaci przede wszystkim setek nieczynnych już fabryk obecnie nie budzi już żadnych wątpliwości, rodzi za to wiele dyskusji i kontrowersji, co do formy i sposobu przywrócenia ich do życia z przeznaczeniem do zupełnie nowych funkcji. Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska jest istotnym elementem w tej dyskusji. Przedstawione w niej analizy uważam za odpowiednio sformatowane i sprawnie przeprowadzone. Trudno nie zgodzić się z wynikającymi na ich podstawie wnioskami. Szczególnie bliskie jest mi wyszczególnienie znaczenia budowy tunelu średnicowego uzasadniającego format i skalę nowego Dworca Fabrycznego.

Analizując rolę przestrzeni publicznych w mieście w odniesieniu do rewitalizowanych obszarów i obiektów na podstawie licznych, reprezentatywnych przykładów zarówno ze świata jak i Polski (ze szczególnym uwzględnieniem Łodzi) autorka tworzy złożone tło dla własnych działań projektowych. Swoje zainteresowania ogniskuje głównie na miejscach poświęconych ogólnie pojętemu transportowi co w prostej linii odnosi się do podjętego w pracy zagadnienia. Potrzeba adaptacji po przez rewitalizację dawnej Zajezdni Tramwajowej Brus w Łodzi to temat wciąż aktualny i pożądanym społecznie, wymagający świeżego pomysłu do dalszych działań projektowych i realizacyjnych.

Zaproponowane przez autorkę rozwiązania funkcjonalne, poprzedzone bardzo rzetelnie przeprowadzoną kwerendą historyczną, wydają się odpowiadać zarówno lokalnym potrzebą jak i pozycji całego regionu na mapie turystycznej. Pozytywnie oceniam również decyzje formalne i estetyczne wpisujące się w już dość sprecyzowaną linię przywracania do życia przemysłowych obiektów na terenie Łodzi. Kilka drobnych pomysłów jest dość świeżych i być może oryginalnych jak np. panele żaluzyjne. Pewien niedosyt budzą, nie wpływając jednak istotnie na odbiór pracy, rysunki techniczne ze względu na zawarte w nich błędy i zastanawiające „warunki brzegowe” zdefiniowane po przez określenie rodzaju ławek, koszy na śmieci, latarni, ławek itp..

Całość działań projektowych doktorantki potwierdza jej potencjał twórczy i jakość warsztatu projektowego. Przedstawione rozwiązania można uznać za potrzebny i istotny wkład w działania przywracające w nowym formacie życie do tego miejsca.

Konkluzja

Pozytywnie oceniając rozprawę doktorską oraz efekty działalności artystyczno-projektowej doktorantki w odniesieniu do wymagań art. Ustawy z dn. 14.03.2003r. (dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595, Dz. U. 2005 r. nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2011 r. nr 84 poz. 455) uprzejmie informuję Szanowną Radę Wydziału Architektury i Wzornictwa Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, o istotnej, w moim przekonaniu, wartości pracy doktorskiej Pani mgr Aleksandry Antoszczyk oraz, że przedłożona, recenzowana przeze mnie praca spełnia wymagania stawiane pracom doktorskim przewidziane w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 „ O stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki”. Popieram też wniosek o nadanie Pani mgr Aleksandrze Antoszczyk stopnia naukowego doktora w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki projektowe.

Bartosz Hunger

